

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Označení materiálu:	VY_32_INOVACE_HLAVE_CESKYJAZYK1_15
Název materiálu:	Pololetní písemná práce 1
Tematická oblast:	Český jazyk 1. ročník
Anotace:	Materiál obsahuje otázky týkající se látky prvního pololetí pro první ročník učebních oborů. Zaměřuje se na vývoj češtiny, jazykové skupiny, slovo a slovní zásobu, slovtvorbu a pravopis.
Očekávaný výstup:	Žáci zodpoví všechny otázky.
Klíčová slova:	pravopis, vývoj jazyka, jazykové skupiny
Druh učebního materiálu:	pracovní list – písemná práce + test
Metodika:	Materiál lze žákům promítnout nebo vytisknout. Jedna varianta může sloužit jako příprava pro klasifikovanou práci.
Obor:	Cukrář, prodavač, kuchař - číšník
Ročník:	1.
Autor:	Mgr. Věra Hladíková
Zpracováno dne:	9. 1. 2013

Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla.

Písemná práce 1. pololetí – český jazyk A

1. Které jazyky patří do slovanské jazykové skupiny?
2. Jak se zasloužil Jan Hus o český jazyk?
3. Uveď 3 specifické znaky češtiny.
4. Které útvary (vrstvy jazyka) řadíme do nespisovné češtiny? Ke každému útvaru uveď příkladové slovo.
5. Jakými způsoby vznikají slova v češtině? Ke každému způsobu uveď příklad.
6. Doplň pravopisné cvičení:
zeleninov_ v_ var, kob_ l_ hlava, v_ v_ klaný zub, zb_ l_ chléb, ob_ čejný
obl_ čej, sl_ šel hlas_ tý křik, m_ slel si to, b_ l v b_ itvě u L_ pan, l_ skové
ořechy, mil_ spolužáci, včel_ letěly, potkal Svobodov_ , telefonoval
s Rus_ a Francouz_ , použij obvaz_ , zv_ ky a ob_ čejje, b_ l jen v košil_ .
7. Uveď, z jakých částí se může skládat slovo. Části slova označ na příkladovém slově.
8. Co jsou slova jednoznačná? Uveď příklad jednoznačného slova ve dvou různých větách.

Písemná práce 1. Pololetí – český jazyk B

1. Které jazyky patří do germánské jazykové skupiny?
2. Kdo byli Konstantin a Metoděj a jakou mají spojitost s češtinou?
3. Uveď, kdy se začala vyvíjet čeština. Napiš název prvních českých literárních památek.
4. Které útvary (vrstvy jazyka) řadíme do spisovné češtiny? Ke každému útvaru uveď příkladové slovo.
5. Jakými způsoby vznikla následující slova:
historik -
vodoměrný -
podprůměrná -
Čedok -
6. Doplň pravopisné cvičení:
zeleninov_ v_ var, orl_ hlava, v_ vrtaný zub, zb_ l_ chléb, ob_ čejná
b_ dlišťě, usl_ šel hlas_ tý křik, m_ sl_ vec nam_ řil, b_ l_ b_ k, os_ kové
dřevo, mil_ host, včel_ let, Svobodov_ to nedávej, pro Rus_ , do
Břeclav_ , obvaz_ , v_ děl s_ té s_ ry, b_ l_ jen v košil_ , v_ z_ vavý pohled.
7. Uveď 1 slovo s předponou, 1 slovo s koncovkou a 1 slovo, které má pouze kořen (koncovka může být 0).
8. Co jsou to slova mnohoznačná? Uveď příklad mnohoznačného slova ve dvou různých větách.

Test z českého jazyka

1. Mezi slovanské jazyky zařazujeme:
  - a. češtinu, slovenštinu, polštinu, maďarštinu
  - b. ruštinu, němčinu, slovenštinu, angličtinu
  - c. chorvatštinu, slovenštinu, polštinu, srbštinu
2. Jan Hus byl kritikem církve a zároveň:
  - a. zavedl čárkou v souvětí
  - b. zavedl čárky a háčky
  - c. vydal 1. pravidla českého pravopisu
3. Čeština se začala v literatuře objevovat
  - a. v 9. století díky Konstantinu a Metodějovi
  - b. na konci 13. století a počátkem 14. století
  - c. v 18. století díky J. A. Komenskému.
4. Do nespisovné češtiny zařazujeme:
  - a. slova zastaralá, která se již neužívají
  - b. slova slangová
  - c. slova přejatá z cizích jazyků
5. Do spisovné češtiny patří
  - a. slova nářeční
  - b. zdobněliny
  - c. slova slangová
6. Slova v češtině vznikají pomocí předpon a přípon, tomuto typu říkáme:
  - a. skládání
  - b. přijímání
  - c. odvozování
7. Slovo vzducholod' vzniklo:
  - a. přejímáním
  - b. odvozením od slova vzduch a lod'
  - c. skládáním
8. Každé slovo v češtině má:
  - a. koncovku
  - b. kořen
  - c. příponu
9. V pravidlech českého pravopisu nenajdeme:
  - a. významy slov
  - b. skloňování slov
  - c. interpunkci
10. Slovo derniéra znamená:
  - a. 1. uvedení divadelní hry
  - b. poslední uvedení divadelní hry
  - c. opakované uvedení divadelní hry

Řešení

1. Mezi slovanské jazyky zařazujeme:
  - a. češtinu, slovenštinu, polštinu, maďarštinu
  - b. ruštinu, němčinu, slovenštinu, angličtinu
  - c. chorvatštinu, slovenštinu, polštinu, srbštinu
2. Jan Hus byl kritikem církve a zároveň:
  - a. zavedl čárkou v souvětí
  - b. zavedl čárky a háčky
  - c. vydal 1. pravidla českého pravopisu
3. Čeština se začala v literatuře objevovat
  - a. v 9. století díky Konstantinu a Metodějovi
  - b. na konci 13. století a počátkem 14. století
  - c. v 18. století díky J. A. Komenskému.
4. Do nespisovné češtiny zařazujeme:
  - a. slova zastaralá, která se již neužívají
  - b. slova slangová
  - c. slova přejatá z cizích jazyků
5. Do spisovné češtiny patří
  - a. slova nářeční
  - b. zdrobněliny
  - c. slova slangová
6. Slova v češtině vznikají pomocí předpon a přípon, tomuto typu říkáme:
  - a. skládání
  - b. přijímání
  - c. odvozování
7. Slovo vzducholod' vzniklo:
  - a. přejímáním
  - b. odvozením od slova vzduch a loď
  - c. skládáním

8. Každé slovo v češtině má:

- a. koncovku
- b. kořen**
- c. příponu

9. V pravidlech českého pravopisu nenajdeme poučení o:

- a. významu slov**
- b. skloňování slov
- c. interpunkci

10. Slovo derniéra znamená:

- a. 1. uvedení divadelní hry
- b. poslední uvedení divadelní hry**
- c. opakované uvedení divadelní hry